

υποδράση

9

5

Σχέδια εργασίας σχολείων-μουσείων σχολικού έτους 2011-2012

Μουσείο Επιστημών και
Τεχνολογίας Πανεπιστημίου
Πατρών

Δημοτικό Μουσείο
Καλαβρυτινού
Ολοκαυτώματος

2ο Δημοτικό Σχολείο
Ακράτας

Το μουσείο ζωντανεύει...
με ταξίδι σχολικό!

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ
ανάπτυξη των ατόμων, της κοινωνίας,
της οικονομίας και της αειφορίας

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

περιεχόμενα

Συμμετέχοντες, σελ. 3

Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος

Δράσεις, σελ.4

Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας

Στόχοι, σελ.5

Διαθεματική σύνδεση, σελ.6

Δράσεις, σελ. 7

Αξιολόγηση, σελ. 9

Εικόνα 1. Το 2^ο Δημοτικό Ακράτας στο Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας Πανεπιστημίου Πατρών.

Συμμετέχοντες

Σχολείο: 2ο Δημοτικό Ακράτας

Τάξεις Ε΄ - ΣΤ΄: 29 μαθητές / Ε΄: 13, ΣΤ΄: 16

Αριθμός παλιννοστούντων/αλλοδαπών μαθητών: Ε΄: 8, ΣΤ΄: 8

Χώρα προέλευσης: Αλβανία

Προφίλ της τάξης:

Οι μαθητές των τμημάτων που εμπλέκονται στις δράσεις και τις δραστηριότητες του προγράμματος γνωρίζουν σε αρκετά καλό επίπεδο την ελληνική γλώσσα δεδομένου ότι έχουν γεννηθεί στη χώρα μας, εκτός από ελάχιστες περιπτώσεις (1-2) που μετανάστευσαν εδώ σε μεγαλύτερη ηλικία. Σε κάθε περίπτωση πάντως, από πλευράς σχεδιασμού και υλοποίησης του προγράμματος γίνεται τέτοια προσπάθεια ώστε οι δράσεις των μαθητών να έχουν βιωματική και παιγνιώδη μορφή και η γλώσσα να ακολουθεί και να συμπληρώνει τις δραστηριότητες.

Σε γενικές γραμμές η συνεργασία τους είναι ομαλή, εφόσον η σχολική τους διαδρομή ξεκινά από τον Παιδικό Σταθμό και το Νηπιαγωγείο και δεν παρατηρούνται ιδιαίτερα φαινόμενα αντιπαλότητας ανάμεσα σε συγκεκριμένες ομάδες ή διάκρισης μεταξύ μαθητών διαφορετικών εθνοτήτων.

Υπεύθυνοι εκπαιδευτικοί: Πάνος Βασιλόπουλος, Μαρία Αγγελικοπούλου

Μουσεία συνεργασίας:

Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος

Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας Πανεπιστημίου Πατρών

(η επίσκεψη έγινε πριν την επιμορφωτική ημερίδα «Σχολικές επισκέψεις σε μουσεία στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης», Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2012, Ξενοδοχείο Τιτάνια, Αθήνα).

Δράσεις

1. Πριν την επίσκεψη:

- Α) Εξοικείωση με την έννοια «Μουσείο», 1^η συνάντηση: Παρασκευή 18/11/2011 (1^ο φύλλο εργασίας)
- Β) Παρακολούθηση βίντεο με μαρτυρίες Καλαβρυτινών για τις κτηνωδίες των Γερμανών στην πόλη, 2^η συνάντηση: Παρασκευή 25/11/2011
- Γ) Γνωριμία με το μουσείο επίσκεψης: «Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος», 3^η συνάντηση: Πέμπτη 01/12/2011 (2^ο φύλλο εργασίας).

2. Κατά την επίσκεψη:

- Α) Χωρισμός υποομάδων ανάλογα με το θέμα / Βιωματικά παιχνίδια στον πεζόδρομο.
- Β) Επίσκεψη στο Δημοτικό Μουσείο Καλαβρυτινού Ολοκαυτώματος, 4^η συνάντηση: Παρασκευή 18/11/2011.
- Γ) Συμπλήρωση φύλλων εργασίας υποομάδων, (3^ο φύλλο εργασίας).
- Δ) Επίσκεψη στο λόφο του Καπή (τόπος θυσίας Καλαβρυτινών εκτελεσθέντων).

3. Μετά την επίσκεψη:

- Α) Παρουσίαση των φύλλων εργασίας στην ομάδα Ε΄ - ΣΤ΄, 5^η συνάντηση: Παρασκευή 09/12/2011.
- Β) Αξιολόγηση της επίσκεψης στο μουσείο, 6^η συνάντηση: Παρασκευή 16/12/2011(4α φύλλο εργασίας).
- Γ) Παραγωγή ευχαριστήριου κειμένου και αποστολή του στο μουσείο επίσκεψης, 7^η συνάντηση: Δευτέρα 19/12/2011 (4β φύλλο εργασίας).
- Δ) Παρουσίαση της δράσης σε ειδική εκδήλωση την παγκόσμια ημέρα μουσείων (Παρασκευή 18 Μαΐου).

Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας Πανεπιστημίου Πατρών

Σχεδιασμός και επιμέλεια των εκπαιδευτικών προγραμμάτων στο Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας Πανεπιστημίου Πατρών:
Πένυ Θεολόγη Γκούτη, Αρχιτέκτων Μηχανικός-Εθνολόγος Μ.Ε.Τ

Στόχοι

- Εκτίμηση των συναισθημάτων που προκύπτουν μέσα από βιωματικές ασκήσεις εμπιστοσύνης, επικοινωνίας, επαφής, συγχρονισμού, λεκτικών και σωματικών αναπαραστάσεων.
- Ανοχή συγκρούσεων, διαφορών και αναγνώριση της διαφορετικής καταγωγής και πολιτισμικής κληρονομιάς.
- Ανάπτυξη κοινωνικών και επικοινωνιακών δικτύων - Συμμετοχή στα κοινά και τη λήψη αποφάσεων.
- Ενεργοποίηση των αισθήσεων, της φαντασίας και της δημιουργικής έκφρασης των μαθητών με στόχο την παραγωγή πρωτότυπων ιδεών και προϊόντων.
- Εξοικείωση των μαθητών στην παρατήρηση και μελέτη του πεδίου (μουσείο) στο σύνολό του.
- Πολυμορφικές προσεγγίσεις των μουσειακών εκθεμάτων μέσα από διαδραστικές, βιωματικές και άλλες σύγχρονες δράσεις και εκπαιδευτικές δραστηριότητες.
- Πολλαπλές προσεγγίσεις κι ερμηνείες για τα υπό διαπραγμάτευση εκθέματα στο μουσείο επίσκεψης, ανάλογα με την πολιτιστική αφετηρία των μαθητών.
- Ανάπτυξη κοινωνικών, επικοινωνιακών και οργανωτικών ικανοτήτων μέσα από τη χρήση αλλά και τη δημιουργική αμφισβήτηση στερεοτύπων που είναι δυνατό να προσφέρει η επιστήμη και η εξέλιξη της τεχνολογίας.
- Διαθεματική σύνδεση γνωστικών αντικειμένων με στόχο την κατανόηση των αρχών της επιστήμης στις οποίες στηρίζεται η λειτουργία τεχνολογικών εφευρέσεων
- Εξερεύνηση νέων αξιών, ιδεών και οραμάτων με οδηγό την επιστήμη και την εξέλιξη της τεχνολογίας στο χώρο και το χρόνο.

Διαθεματική σύνδεση

Γλώσσα:

Περιγραφή αντικειμένου, αφήγηση, μαρτυρίες πρωταγωνιστών, βιωματικά παιχνίδια επικοινωνίας, βιωματικά παιχνίδια λεξιλογικών ασκήσεων, παραγωγή γραπτού λόγου, συμπλήρωση φύλλων εργασίας, συμπλήρωση ερωτηματολογίου πολλαπλών επιλογών, συμπλήρωση προτάσεων, επιχειρηματολογία, απάντηση ερωτήσεων κρίσης, παρουσίαση φύλλων εργασίας στην ομάδα, ορθογραφική και συντακτική διόρθωση φύλλων εργασιών των ομάδων, παραγωγή ευχαριστήριου κειμένου προς το μουσείο επίσκεψης.

Φυσική: Υπόθεση, πείραμα, παρατήρηση, συμπέρασμα, μελέτη φυσικών φαινομένων, μελέτη αρχών των Φυσικών Επιστημών.

Ιστορία: Μελέτη ιστορικών στοιχείων και γεγονότων, βιωματική γνώση της ιστορίας και εξέλιξη της Επιστήμης και της Τεχνολογίας, μέσα επικοινωνίας στο χρόνο.

Μαθηματικά: Μετρήσεις, χρήση κλίμακας, υποδιαιρέσεις, πολλαπλάσια, μετατροπές.

Αισθητική Αγωγή: Θεατρικό παιχνίδι, παιχνίδια ρόλων, τραγούδια, έκθεση φωτογραφίας, ζωγραφική, προβολή βίντεο, κατασκευή επιτραπέζιου παιχνιδιού

Ευέλικτη Ζώνη: Οι δράσεις και οι δραστηριότητες του προγράμματος πραγματοποιούνται στα πλαίσια της Ευέλικτης Ζώνης των τάξεων Ε' και ΣΤ'.

Δράσεις

A) Ημερίδα: «Σχολικές επισκέψεις σε μουσεία στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης», Σάββατο 14 Ιανουαρίου 2012, Ξενοδοχείο Τιτάνια Αθήνα

B) Μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας Πανεπιστημίου Πατρών

1. Πριν την επίσκεψη:

α) Δημιουργία μόνιμης έκθεσης φωτογραφίας στην τάξη κατά ενότητα και φάση υλοποίησης του προγράμματος (1^η συνάντηση: Παρασκευή, 20/01/2012).

β) Διαλογική συζήτηση - ενημέρωση για το είδος και το περιεχόμενο του νέου μουσείου επίσκεψης στην τάξη (16-26/01/2012).

γ) Διερεύνηση γνώσεων - Προσδοκίες μαθητών για το είδος και το περιεχόμενο του μουσείου επίσκεψης (2^η συνάντηση: 1^ο Φύλλο εργασίας Παρασκευή, 27/01/12)

δ) Γνωριμία με το μουσείο επίσκεψης: Τηλεφωνικές επαφές με τη μουσειολόγο και ενημέρωση μέσω τηλεδιάσκεψης με το μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας (3^η συνάντηση: Παρασκευή 03/02/12).

στ) Προετοιμασία της επίσκεψης στο μουσείο (4^η συνάντηση: Παρασκευή 06/04/12).

2. Κατά την επίσκεψη:

α) Επίσκεψη στο μουσείο Επιστημών και Τεχνολογίας: Παρακολούθηση του εκπαιδευτικού προγράμματος του μουσείου Πανεπιστήμιο Πατρών (Τρίτη 24/04/12) με τις παρακάτω δράσεις:

α. Εκπαιδευτική δράση «Μαθαίνω πως λειτουργεί ο Τηλέγραφος»

- Γνωριμία με παλιότερα μέσα ανταλλαγής μηνυμάτων πριν την ανακάλυψη του τηλεγράφου
- Κατανόηση της λειτουργίας του τηλεγράφου.
- Σύγκριση δυνατοτήτων τηλεγράφου με παλιότερους τρόπους ανταλλαγής μηνυμάτων.
- Κατανόηση αρχών της Φυσικής για τη λειτουργία του τηλεγράφου.
- Ενεργοποίηση αισθήσεων και φαντασίας, άσκηση παρατηρητικότητας και έκφραση ιδεών, δημιουργική έκφραση.

Εικόνα 2. Μετά την επίσκεψη στο μουσείο.

β. Εκπαιδευτική δράση «Μαθαίνω πως λειτουργεί το Τηλέφωνο»

- Γνωριμία με παλιότερα μέσα μετάδοσης φωνής πριν το τηλέφωνο.
- Κατανόηση εξέλιξης και λειτουργίας τηλεφώνου.
- Κατανόηση αρχών της Φυσικής για τη λειτουργία του τηλεφώνου.
- Καλλιέργεια καλής συμπεριφοράς στη χρήση τηλεφώνου.
- Ενεργοποίηση αισθήσεων και φαντασίας, άσκηση παρατηρητικότητας και έκφραση ιδεών για τηλεπικοινωνίες-τηλέφωνο.
- Δημιουργική έκφραση

3. Μετά την επίσκεψη:

α) Παρουσίαση φύλλων εργασίας των ομάδων - Αξιολόγηση της επίσκεψης στο μουσείο (Παρασκευή 11/05).

β) Παγκόσμια ημέρα των μουσείων: Παρουσίαση του προγράμματος «Το μουσείο ζωντανεύει ... με ταξίδι σχολικό» σε ειδική εκδήλωση (Παρασκευή 18/05).

γ) Δράση με σαφή διαπολιτισμικό χαρακτήρα:

Μεθοδολογία: Μέθοδος Project, Θεατρικό παιχνίδι, Εκπαιδευτικό Δράμα, Έκθεση Φωτογραφίας, Pro-test διερεύνησης γνώσεων, Προβολή βίντεο, Τηλεδιάσκεψη, χρήση Νέων Τεχνολογιών, Φύλλα Εργασίας.

Κατά τη διάρκεια των διακοπών του Πάσχα (2012), ανατέθηκε στους μαθητές να διερευνήσουν με τη διαδικασία της συνέντευξης μεθόδους και τρόπους επικοινωνίας των οικογενειών τους σήμερα και κυρίως παλιότερα. Το γεγονός ότι οι μαθητές έχουν διαφορετική πολιτισμική αφετηρία, δίνει την αφορμή για συζήτηση, αναζήτηση ομοιοτήτων και διαφορών και εντοπισμό των αιτιών που ευθύνονται για πιθανές διαφορετικές καταστάσεις επικοινωνίας.

Εικόνες 3 και 4. Μετά την επίσκεψη στο μουσείο.

Αξιολόγηση

- A) Παρατήρηση
- B) Διαλογική συζήτηση
- Γ) Φύλλα αξιολόγησης

Θεωρούμε ότι, στο πλαίσιο του συγκεκριμένου προγράμματος, προωθήθηκε ένα κλίμα συνεργασίας και αποδοχής διαφορετικών παραδόσεων και εθίμων των μαθητών μέσα από μία σειρά διαπολιτισμικών δράσεων. Ως εκπαιδευτικοί, στηριχτήκαμε στις βασικές μαθησιακές αρχές πάνω στις οποίες θεμελιώθηκε η δράση και ένας γόνιμος διδακτικά τρόπος για να διασταυρωθούν παιδαγωγικά τα ποικίλα πολιτισμικά ερεθίσματα των μαθητών.

Επιπλέον, σημειώνεται ότι μέσα από μια σειρά εκπαιδευτικών δράσεων οι μαθητές έγιναν συμμετοχοί στη διαδικασία, συνεργάστηκαν αρμονικά, αντάλλαξαν ιδέες και βιώματα, διέδρασαν με αντικείμενα και καταστάσεις του παρελθόντος και του παρόντος, κάνοντας έτσι ένα «πολυπολιτισμικό» σχολικό ταξίδι γνώσεων, αναμνήσεων, εμπειριών και συναισθημάτων που θα παραμείνει ανεξίτηλο στη μνήμη τους.